

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10Pc/9/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719201857
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719201857.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci navrhovateľa: D. U., P.. XX.X.XXXX, Z..Č.. XX.XX.XX/XXXX, Y. P. XXX/X, XXX XX, U., X..Č.. Ú. P. J. X. A. H., I. X, XXX XX, Z., v rade 1/ proti matke: V. D. C., P.. XX.X.XXXX, X. Y. Z. XXXX/XX, Y. - I., E. Y. X. X, XXX XX, D. a v rade 2/ proti maloletému dieťaťu: J. D., P.. XX.X.XXXX, X. Y. Z. XXXX/XX, Y. - I., E. Y. X. X, XXX XX, D., zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, v konaní o určenie otcovstva a výkon rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že navrhovateľ D. U., P.. XX.X.XXXX, je otcom maloletého J. D., P.. XX.X.XXXX z matky V. D. C., P.. XX.X.XXXX.

II. Maloletý J. D., P.. XX.X.XXXX, sa zveruje do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Navrhovateľ ako otec maloletého je s účinnosťou od 15.5.2019 povinný prispievať na výživu maloletého J. D., P.. XX.X.XXXX, výživným v sume 100 € mesačne, zročným vždy do 20.-teho dňa v mesiaci vopred na nasledujúci mesiac k rukám matky.

IV. Dlh na výživnom za obdobie od 15.5.2019 do 30.10.2019 v sume 650 €, je otec povinný splácať vždy spolu s bežným výživným v splátkach po 20 € mesačne, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde 15.5.2019 navrhovateľ sa proti matke a maloletému dieťaťu domáhal určenia svojho otcovstva k maloletému J. D., P.. XX.X.XXXX z matky V. D. C..

2. V návrhu navrhovateľ uviedol, že otcovstvo manžela matky k dieťaťu bolo zapreté a on, teda navrhovateľ, keďže s matkou dieťaťa žil v spoločnej domácnosti, aj intímne sa s ňou stýkal v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa od apríla 2017 do septembra 2017, je biologickým otcom maloletého J.. V súvislosti s návrhom poukázal na konanie pred Okresným súdom Bratislava IV, vedené pod sp. zn. 10Pc/13/2018.

3. Súčasne navrhovateľ uviedol, že navrhuje, aby výživné k dieťaťu bolo určené od 13.5.2018 vo výške 100 € mesačne.

4. V priebehu konania navrhovateľ na návrhu zotrval s tým však, že pred prvým pojednávaním vo veci samej v súvislosti so skutočnosťou, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, žiadal určiť výživné až odo dňa, kedy bude otcovstvo určené a žiadal určiť výživné v sume 42,06 €, keďže jeho zárobok vo výkone trestu odňatia slobody nepresahuje 200 € v hrubom a z tohto príjmu mu Ústav pre výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku nie je schopný uhradiť vyššiu sumu na výživné. Navrhovateľovi pritom ide o to, aby na výživnom nenarástol dlh. Po ukončení výkonu trestu odňatia slobody je ochotný sa zamestnať a súhlasí so zmenou výšky výživného.

5. Matka sa k návrhu vyjadrila jednak na pojednávaní 14.11.2019, ale predtým písomne svojim podaním zo dňa 2.9.2019, kde s určením otcovstva navrhovateľa voči maloletému J. súhlasila a potvrdila skutočnosť tvrdené navrhovateľom a totiž, že v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa už nežila intímne so svojim bývalým manželom, s ktorým je už v súčasnosti rozvedená, ale intímne sa stýkala s navrhovateľom, a preto jedine on môže byť biologickým otcom maloletého dieťaťa. Na pojednávaní 14.11.2019 súhlasila s návrhom na určenie otcovstva k dieťaťu. Súhlasila aj s tým, aby dieťa bolo zverené do jej osobnej starostlivosti s tým však, že vzhľadom na zložité osobné pomery v prípade, že by navrhovateľ bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, nebránila by sa tomu, aby bol maloletý J. zverený do jeho osobnej starostlivosti. Výživné však navrhovala určiť v sume od 100 € do 150 €, nakoľko ostala bez finančných prostriedkov s ďalším dieťaťom z predchádzajúceho manželstva, pričom momentálne je s maloletým J. na materskej dovolenke. Vo svojej výpovedi matka uviedla, že žije so svojou matkou v jej byte a na stravu jej prispieva sumou okolo 200 € mesačne, 70 € z rodičovského príspevku a rodinných prídavkov jej zostáva na pokrytie potrieb detí. Na druhé dieťa, ktoré má s bývalým manželom, výživné nebolo určené, nakoľko dieťa majú s bývalým manželom v striedavej starostlivosti a z toho dôvodu bývalému manželovi výživné určené nebolo. Finančne ju však bývalý manžel podporuje. K pravidelným výdavkom na J. patrí nákup plienok, ktoré predstavujú náklady 10 € - 20 € mesačne, nákup mlieka okolo 8 € mesačne. Matka má ďalšie finančné náklady, a to titulom paušálu na telefón okolo 20 € - 30 € a prirodzené náklady v súvislosti s obstarávaním bežných hygienických potrieb pre seba a obe deti, nákupu šatstva pre deti. Navyše mala by splácať úver, ktorý presahuje 5.000 €, avšak na splátky tohto úveru jej už finančné prostriedky nezostávajú. Z potvrdenia o príjme matky za rok 2019 súd zistil, že matka má príjem len z rodičovského príspevku v sume 220,70 € mesačne a z prídavku na dve deti vo výške 48,68 € mesačne. Pokiaľ šlo o navrhovateľa, tak ten podľa potvrdenia o príjme, ktorý zaslal jeho predchádzajúci zamestnávateľ obchodná spoločnosť EDYMAX SE, so sídlom v Bratislave, dosahoval u tohto zamestnávateľa od októbra 2016 do júna 2017 priemerný čistý zárobok 473,76 €. S týmto zamestnávateľom dohodou ukončil pracovný pomer. Z potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Ružomberku súd zistil, že navrhovateľ sa nachádza od 27.11.2017 vo výkone trestu odňatia slobody a trest by mal vykonávať do 27.11.2020. Jeho mesačný príjem od októbra 2018 do septembra 2019 sa pohyboval v čistej mzde od 130,89 € po 172,85 €, rôzne v jednotlivých mesiacoch. Priemerne však predstavoval 151,81 €.

6. Podľa správy kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky a navrhovateľa zaviazal na jeho výživu prispievať sumou 100 € mesačne, matka s maloletým J., P. XX.X.XXXX a dcérou X. D., P. X.X.XXXX, dieťa pochádzajúce z manželstva matky, žije u starej matky A. C., P. X.X.XXXX v jednoizbovom byte, ktorého vlastníkom je stará matka maloletých detí. Domácnosť je zariadená jednoduchým starším, alebo účelným nábytkom a hygiena je na požadovanej úrovni. Matka dieťaťa je na rodičovskej dovolenke s maloletým J. a poberateľom rodičovského príspevku a prídavku na dve maloleté deti. Aj kolízny opatrovník mal za to, že otcom maloletého J. je navrhovateľ, ktorý svoje otcovstvo priznáva. Dieťa sa narodilo matke počas manželstva s B. D., pričom otcovstvo manžela matky bolo k dieťaťu zapreté rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 10Pc/13/2018 zo dňa 25.4.2019. Kolízny opatrovník uviedol, že počas výkonu trestu odňatia slobody zaslal otec na úhradu potrieb a výživu maloletého finančnú sumu v celkovej výške 50 €. Po návrate otca z výkonu trestu odňatia slobody s nim matka neplánuje ďalšie spolužitie.

7. Skutočnosť, že otcovstvo manžela matky k dieťaťu bolo zapreté, súd zistil až z pripojeného spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 10Pc/13/2018, predovšetkým z rozsudku rovnakej sp. značky z 25.4.2019.

8. Práva a povinnosti účastníkov konania súd posudzoval podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine (Zákon č. 36/2005 Z.z.).

9. Podľa § 90 Zákona o rodine ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

10. Podľa § 91 ods. 1 Zákona o rodine za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

11. Podľa § 91 ods. 2 Zákona o rodine súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom, alebo pred súdom.

12. Podľa § 108 ods. 2 C.m.p. (zákon č. 161/2015 Z.z.) účastníkom konania o určenie otcovstva je navrhovateľ podľa predpisov rodinného práva, dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť určené.

13. Podľa 110 C.m.p. s konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a o výžive maloletého.

14. Vzhľadom na súhlasné vyjadrenie navrhovateľa i matky V. D. C. súd určil, že navrhovateľ D. U. je otcom maloletého J. D., P.. XX.X.XXXX.

15. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobitnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane. Súd primerane použijúc ustanovenie § 24 Zákona o rodine upravil výkon rodičovských práv a povinností a určil, komu bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

16. Vzhľadom na skutočnosť, že návrhy všetkých účastníkov a kolízneho opatrovníka smerovali k tomu, aby dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, v ktorej starostlivosti sa dieťa od narodenia nachádza a v ktorej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, súd zveril maloletého J. D. do osobnej starostlivosti matke, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jej majetok. Súčasne v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine určil, ako budú rodičia prispievať na výživu maloletého.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 62 ods. 6 Zákona o rodine ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča, alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

23. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú za odôvodnenej potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu

poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

24. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

28. Podľa § 76 ods. 3 Zákona o rodine v prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

29. Podľa § 76 ods. 4 Zákona o rodine plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úroky z omeškania.

30. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

31. Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

32. Súd nevyhovел návrhu otca v tom smere, aby určil výživné až odo dňa právoplatnosti rozsudku. Súd s prihladnutím na skutočnosť, kedy konanie začalo, určil výživné na maloleté dieťa od 15.5.2019, teda s účinnosťou od podania návrhu na súd, pretože nezistil dôvod, aj vzhľadom na momentálnu situáciu navrhovateľa a zmenu jeho postoja k obdobiu určenia výživného, pre ktoré by mal výživné určiť už od narodenia dieťaťa. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd neprihladal tak na príjem, ktorý má momentálne navrhovateľ vo výkone trestu odňatia slobody, ale vychádzal z ust. § 75 ods. 1 druhá veta, teda prihladol na schopnosti a možnosti povinného navrhovateľa, pretože súd vychádzal z presvedčenia, že navrhovateľ sa bez dôležitého dôvodu vzdal predchádzajúceho zamestnania, ktoré mu umožňovalo dosiahnuť vyšší príjem, konštatovaný v tomto rozsudku. Navyiac páchal trestnú činnosť, v dôsledku čoho došlo k obmedzeniu jeho osobnej slobody a strate príjmu. Súd však vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľ je schopný dosahovať čistý zárobok cez 470 € mesačne. Preto s prihladnutím na nízky príjem matky súd určil navrhovateľovi vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od podania návrhu na súde vo výške 100 € mesačne a súčasne rozhodol o výške dlhu a spôsobe, akým ho navrhovateľ môže splácať. Dlh predstavuje za 6 a pol mesiaca sumu 650 € (k 30.10.2019 bolo už zročné výživné za november 2010).

33. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 C.m.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 C. m. p. odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 C. m. p. odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 C. m. p. v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 C. m. p. zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.